

Предисловіе

За восточна та церковна мусікія.

На челоуѣчеството най главный долгъ е, да сиспомагатъ единъ на другій, по него градоначалниците и торговците, да радятъ за общите ползи и науки: а учителите за умноженіе наукъ. За то и азъ ся потрудихъ спорѣдъ сила та си да убогата колко годъ Болгарската церковна музѣкія.

Церковната наша музѣкія, отъ всѣхъ гласове има начало первѣятъ гласъ, то ся види чи както и днесъ: Болгарите, Сербите, Бошняците и Албанците пѣятъ народнѣте свои пѣсни все на первѣятъ гласъ: явное чи преди Христа и греческите древни народи да ся употрѣблявали отъ всѣхъ гласове най много первѣятъ гласъ, та за това сж го оставили начало на гласовете. А Азіатска та Музѣка, напротивъ има начало осмѣятъ гласъ (растъ) на всѣхъ гласове, и като ся соединила нашата Мусікія съ Азіатската, станала въ нашите времена много богата и ся именува Восточна Церковна Музѣкія, содержащая и вонкашната.

Вехтите гречески народи учили Музѣката онѣи, които знаели пѣтиѣка и риторѣка, и таковѣ мужѣ лесно управлявали народатъ: като на умиленіе къ Богу, на восторгъ и распаляніе камто война, на веселіе въ разны собранія и проч. и почиташея едно отъ вѣсокиѣ искусства, и като ся обработваше постепенно даже и по Христа, научи я святѣй Іоаннъ Дамаскинъ, св Іоанъ Кукузель и други такива, и наричашея Святогорска Мусікія: по понеже бѣ още темна и мучна, учиха я отъ двадесѣтъ до тридесѣтъ години онѣи, които имаха свое занятіе за препитаніето си

Послѣ по 18-тый вѣкъ по Христа, Петаръ Ламбадарій (Вторѣй пѣвѣць великія Христовѣ церкви Константинопл.) довольно улесни Мусікіята и я убогати съ различны знаковы, и за предобученіе на пѣніето, нареди: Неанесъ, Нехеанесъ, Нана, Агія, и прочее, и наричаха го Константинополскій преводъ, но понеже немаше правила, учиха го до дванадесѣтъ години, и неможеха единъ да пиши една пѣснь, а другій да я пѣе совершенно ако не я чуе отъ списателятъ, и отъ това е явно чи не ся е разсѣяла врѣдъ.

Най послѣ въ началото на 19-ый вѣкъ, согласиха ся тримина Цариградски пѣвѣцы: Григорій протопсалтъ. (Первѣй пѣвѣць великія наша Христовѣ церкви Констант.) Хурмузій книгохранитель, и Хрисанда Дѣрахійскій свѣщенноначальникъ, който сочини и нареди Мусікійското руководство, тѣи изобрѣтатели на новата Метода, като измыслиха Па,